

Arbetsplan Familjedaghem

Vårgårda kommun

Vårgårda 090808

Arbetsgruppen:
Annelie Fischer
Barbro Lindorsson

Eva Ekberg
Gun Lindberg

May Dahlberg

Inledning

Familjedaghemmen inom Vårgårda kommun finns i Asklanda, Lena och Vårgårda tätort. I varje familjedaghem finns 5 – 6 barn i åldrarna 1 till 12 år. Barnantalet varierar beroende på hur barnens vistelsetid ser ut.

Varje familjedaghem har sitt eget öppethållande med i genomsnitt 40 timmar per vecka fördelat utifrån föräldrarnas tillsynsbehov. Öppettiderna kan således variera mellan familjedaghemmen och ändras efter behov. Lediga dagar kan ingå i dagbarnvårdarens arbetsschema och barnen är då hos någon av de övriga dagbarnvårdarna i gruppen. Inom respektive grupp tillämpas ett vikariesystem där varje barn har en eller flera dagbarnvårdare inom gruppen som vikarie. Där vistas barnet när den ordinarie dagbarnvårdaren inte arbetar.

Varje dagbarnvårdargrupp träffas regelbundet, minst en gång per vecka. Barnen lär då känna varandra och övriga dagbarnvårdare i gruppen, vilket ger trygghet för barnen och för föräldrarna. Barnen får också ökade möjligheter till kamratkontakter och får delta i olika gruppaktiviteter som inte är möjliga i det egna hemmet.

Familjedaghemmens uppdrag

Vår verksamhet bygger på Lpfö 98 och de allmänna råden för familjedaghem. Vårt uppdrag är att lägga grunden för ett livslångt lärande.

Inom familjedaghemmen vill vi ge barnen god omvårdnad och fostran samt mycket glädje och lärande. En väl avvägd vardagstillvaro med måltider, vila, lek och aktiviteter är hörnstenar i vår verksamhet. Genom att vi tar vara på vardagssituationerna och organiserar dem så att barnen är delaktiga, ges ständigt möjligheter till inläring och utveckling. Vardagens händelser ger oss också goda möjligheter att stödja barnen till att utveckla goda vanor vad det gäller hygien, kost och motion. Vi tycker det är viktigt att barnen får möta nya utmaningar, anpassade efter varje barns förmåga. Därför ger vi barnen många möjligheter till att träna sin motorik och sitt språk, bearbeta vad de upplever, lära sig samarbeta med andra, se sammanhang, orsak och verkan m.m. Att vistas och leka utomhus i trädgården, lekparken, skogen eller andra grönområden ingår i vår dagliga verksamhet. Vi deltar även i kultur- och samhällslivet genom att göra besök på tex. biblioteket/bokbussen, gå på barnteater eller att göra inköp i affärer.

För att på bästa sätt stimulera barnens utveckling och kunskapsinläring tycker vi att det är viktigt att:

- bemöta varje barn utifrån sina förutsättningar.
- arbeta utifrån individuella mål för varje barn.
- stimulera barns nyfikenhet på kunskap och ett livslångt lärande.
- väcka intresse och respekt för allt levande i vår natur samt vår miljö.

Normer och Värden

Den värdegrund, de normer och värden, som anges i Lpfö 98 ska genomsyra familjedaghemmens verksamhet. Det är en viktig uppgift för familjedaghemmen att bidra till att vårt samhälles grundläggande värderingar, människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta.

Vikt skall också läggas på att respektera vår gemensamma miljö. Dess värderingar skall grundläggas och förankras hos barnen.

Inom vår verksamhet vill vi förmedla ett förhållningssätt till barnen som innebär att varje barn blir uppmärksammat och respekterat. Vi skall stödja barnens utveckling till harmoniska, självständiga och hänsynsfulla människor med förmåga till medkänsla och ansvarstagande. Vi skall hjälpa barnen att ta avstånd från våld och finna bra metoder att lösa konflikter. Vi ska stimulera barnens förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja till att hjälpa andra. Vi ska ha en verksamhet fri från kränkande behandling med en förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund, sexuell läggning, funktionshinder och trosuppfattning. Flickor och pojkar ska ges möjligheter att utveckla sin personlighet och sina intressen oavsett kön.

Vi skall alla vara förebilder, det innebär att alla vuxna som arbetar i familjedaghem skall utgå från samma normer och värden i umgänget med varandra som vi skall uppmuntra och stärka hos barnen. Många vardagliga händelser i familjedaghemmen gör att värdegrundsfrågorna är viktiga. Dagbarnvårdaren är en förebild i det dagliga arbetet och genom sitt förhållningssätt till barn och föräldrar görs dessa värden tydliga och konkreta.

I vår dagliga verksamhet gör vi detta bl. a. genom att:

- vi bemöter och lyssnar på varandra på ett respektfullt sätt.
- vi respekterar varandras åsikter och tankar.
- barnet ska uppleva att det är lika naturligt att hjälpa och stödja en kompis som att själv få hjälp och stöd av någon annan.
- uppmuntra pojkar att pröva aktiviteter, lekar m.m. som av traditionen anses vara för flickor och uppmuntra flickor att pröva det som av traditionen anses vara för pojkar.
- vi berömmar bra/snälla handlingar och fokuserar på det positiva.
- vi visar barnen hur man ska vara mot varandra, inte kommentera felen.
- ansvara för att inget barn känner sig ensam/utanför.
- vi uppmärksammar och namnger både de barn som är här och de som är lediga/sjuka, för att alla ska känna sig betydelsefulla och att de alla behövs i gruppen.

Utveckling och Lärande

Familjedaghemmen strävar efter att varje barn utvecklar sin nyfikenhet, sin lust och förmåga att leka och lära. Vi vill ta vara på varje barns förmåga och intresse. Låta dem prova, uppleva och förstå, så nyfikenheten väcks att ständigt lära nytt. Det är vår grundsyn att barn utvecklas och lär sig hela tiden och i alla sammanhang. De har en egen drivkraft att lära och samspela med andra och lära sig av sina erfarenheter. Det är viktigt att barnen i familjedaghemmen får möjligheter att skapa och uttrycka sig med hjälp av olika former såsom bild och musik.

Vi arbetar med språket som utgångspunkt i vardagssituationer, natur och närmiljö. Familjedaghemmen lägger stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntrar barnens nyfikenhet och intresse för att läsa och skriva.

Vi arbetar för att skapa förståelse och känsla för de ekologiska sambanden. Att vara ute varje dag, i skogen, på promenad för att träna sin kropp, röra på sig och må gott. Detta ger en känsla och omtanke för miljön samtidigt som barnen lär känna sin närmiljö. Vi vill öka barnens kunskaper om ett långsiktigt hållbart förhållningssätt med respekt för natur och miljö.

I vår dagliga verksamhet gör vi detta bl. a. genom att:

- vi stärker självkänslan genom att träna barnen på att klara saker själv, t.ex. klä av och på sig, ta mat själva, prata i samlagen, våga fråga andra barn - Ska vi leka?, osv.
- vi utvecklar den kommunikativa förmågan genom att samtala med varandra, berätta, läsa sagor och sjunga tillsammans.
- dagbarnvårdaren läser för barnen varje dag.
- dagbarnvårdaren samtalar och lyssnar aktivt på alla barn varje dag.
- vi värnar om vår miljö genom att bl.a. sopsortera.
- vi räknar och använder matematiska begrepp i olika sammanhang t.ex. vid matbordet och i samlingar.
- vi uppmuntrar föräldrarna att tala sitt modersmål med barnen.
- dagbarnvårdaren ser till att det finns bra tillgång av material som stödjer barnens skapande och lek.

Barns inflytande

Inom den lilla gruppen och i nära samspel med en vuxen har barnet stora möjligheter att påverka sin vardag både genom ord och i handling. Därför är det inte alltid som vår dag blir enligt den uppgjorda planeringen. Aktiviteter byts ut beroende på barnens önskemål. Vårt sätt att arbeta bygger på en ständig dialog med barnen.

Utifrån varje barns förmåga och intresse låter vi barnen få vara med och ta ansvar för den löpande verksamheten och delta när det gäller att fatta vissa beslut. Det finns många tillfällen under dagen då barnen själva gör sina val både inom leken och under olika aktiviteter.

Vi vill att varje barn ska utveckla sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter. Barnen får då större möjligheter att påverka sin och andras livssituation. Vi utvärderar verksamheten tillsammans med barnen vilket ger dem möjlighet att påverka sin situation.

Dagbarnvårdaren lyssnar in barns åsikter, låter dem vara med och bestämma och ta ansvar över egna aktiviteter. Vi arbetar med att göra barn medvetna om rättigheter och skyldigheter.

I vår dagliga verksamhet gör vi detta bl. a. genom att:

- låta barnen, utifrån sin förmåga, ta ansvar för sina handlingar.
- verka för att varje barns uppfattning och åsikt respekteras i barngruppen.
- stödja barnen i deras strävan att ta hänsyn till varandra.
- vara lyhörda för barnens idéer och tankar och planerar utifrån dem.

Familjedaghem och hem

Föräldrarna är de viktigaste personerna i ett barns liv. Familjedaghemmens verksamhet strävar efter att vara ett komplement till barnets hem. Samverkan mellan föräldrar och oss dagbarnvårdare är därför av stor betydelse för att barnet ska få det bästa stödet i sin utveckling. Självklart har föräldrarna möjlighet att påverka upplägget och innehållet av verksamheten inom de ramar som gäller för familjedaghemsverksamheten.

Under inskolningstiden, när barnet och föräldrarna gemensamt deltar i vår vardag, finns goda möjligheter att lära känna varandra och lägga grunden för ett bra framtida samarbete. I anslutning till inskolningen ges möjlighet att göra ett besök i vikariens hem för att även lära känna det hemmet.

Vi erbjuder föräldrarna utvecklingssamtal två gånger per år eller när det finns behov av att mötas för samtal kring barnets utveckling och lärande. Föräldrarnas synpunkter på verksamheten är mycket värdefulla för vårt fortsatta arbete och efterfrågas under samtalet.

Alla som arbetar i familjedaghem har tystnadsplikt och sprider inte uppgifter om enskilda barn eller familjer. Vid all kontakt med andra myndigheter ska föräldrarna antingen delta eller lämna sitt samtycke kring de frågor som ska diskuteras.

I vår dagliga verksamhet gör vi detta bl.a. genom att:

- vi träffar föräldrarna varje dag och tar upp saker då det är aktuellt.
- vid särskilda behov bokar vi in extra samtal.
- vi tar kort, dokumenterar och samlar barnens arbeten.
- vi berättar något från barnets dag hos oss, för att föräldern ska få en bild av hur barnet har haft det.
- vi har föräldramöte en gång/termin för sin egen föräldragrupp eller tillsammans med gruppens dagbarnvårdare.

Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Familjedaghemmens och skolans uppdrag är att stödja barnens utveckling i ett långsiktigt perspektiv. Samverkan sker främst när barnet ska flytta över till förskoleklass och fritidshem.

Möjligheter att överlämna kunskap om barnet finns vid de ut/inskolningssamtal som erbjuds föräldrarna då barnet ska byta verksamhet. Vi dagbarnvårdare kan delta och tillföra vår kunskap (muntligt eller skriftligt) om barnets utveckling i familjedaghemmet, men det är alltid föräldrarna som avgör vilken information som ska överlämnas.

Förskoleklassen/fritidshemmet erbjuder något/några tillfällen under våren då de blivande förskoleklasseleverna tillsammans med sina föräldrar kan besöka verksamheten. Detta för att underlätta övergången till skolans värld.

I vår dagliga verksamhet gör vi detta bl.a. genom att:

- familjedaghem, förskola och grundskola ingår i samma enhet och har gemensam kompetensutveckling.

Uppföljning och utvärdering

För att kunna ta till vara på vardagssituationerna i arbetet med barnen planerar vi inte upp verksamheten i det enskilda familjedaghemmet för detaljerat. Återkommande vardagsrutiner samt barngruppens behov och önsknings styr verksamheten i våra enskilda hem. Detta lämnar utrymme för spontana aktiviteter likväl som för inplanerade. Varje familjedaghems förutsättningar sätter också sin prägel på verksamheten med barnen.

Efter varje termin utvärderar vi gruppens verksamhet för att se om vi nått uppsatta syften och för att lära utifrån de erfarenheter vi gjort. Utvärderingen har vi sedan som grund för utveckling av kommande termins arbete med barnen.

2 dagar under året är avsatta för planering och utveckling av verksamheten. För övrigt planerar vi verksamheten samt arbetar med utvecklingsfrågor under våra kvällsmöten.

Vi deltar i fortbildningstillfällen för att kontinuerligt kunna förbättra och utveckla vår verksamhet för barnen.

I vår dagliga verksamhet gör vi detta bl. a. genom att:

- årligen gör familjedaghemmen en kvalitetsredovisning där de prioriterade målen utvärderas.
- i början på varje termin gör resp. dagbarnvårdargrupp upp en grovplanering för gruppens gemensamma aktiviteter. Planeringen delar vi ut till barnens föräldrar för att ge dem en översikt av verksamheten.
- vi tar upp barnens intresse och behov i planeringen, men också när vi arbetar med vår barngrupp i hemmet.
- dagbarnvårdargruppen ingår i områdets gemensamma fortbildningsdagar och har stängt 2 dagar/läsår.
- vi utvärderar vår verksamhet i juni varje år och tar tacksamt emot föräldrars synpunkter om det som har varit bra och det som vi kan utveckla mer.

Barn i behov av särskilt stöd

Verksamheten skall utgå från varje barns behov. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling skall ges den omsorg som deras speciella behov kräver.

”Begreppet barn i behov av särskilt stöd syftar inte på någon bestämd och avgränsad grupp barn med vissa bestämda egenskaper utan anger snarare att vissa barn tillfälligt eller varaktigt kan ha behov av mer stöd än andra. Barnets problem kan inte förstås bara som en egenskap hos barnet, utan måste ses i relation till omgivningens bemötande och den miljö barnet vistas i. Förhållandet i barnomsorgen kan således både förebygga och skapa problem hos barn” (Allmänna råd. Socialstyrelsen 1995).

Ett stöd i arbetet med barn i behov av särskilt stöd är kommunens specialpedagoger med ansvar för förskoleverksamhet. Specialpedagogen kan ge hjälp i form av handledning och konsultation. I de fall som extra stödinsatser behöver sättas in planeras, dokumenteras och utvärderas dessa av arbetsledare, dagbarnvårdare och specialpedagog tillsammans med barnets vårdnadshavare.

